

Durant l'època de Josep Piqué com a ministre d'Indústria espanyol es va aprovar el pagament dels costos de transició a la competència, més d'1,7 bilions de pessetes, a les elèctriques.

Qui vol noves nuclears?

Tot i que a molts països es promou la construcció de noves nuclears, a l'estat espanyol no hi ha una pressió pública a favor d'aquesta opció, i les elèctriques, que haurien de ser les més interessades a obrir noves centrals, tampoc no en parlen.

Només la patronal CEOE, a través del seu president Gerardo Díaz Ferrán, ha insistit a dir que cal construir noves nuclears i allargar la vida de les que funcionen actualment. Ho ha fet amb arguments tan peculiars com ara que la construcció de centrals nuclears contribuiria a fer baixar la desocupació, perquè necessita "molta mà d'obra i molt ciment"; però al darrere hi ha un poderós Foro Nuclear, que agrupa les empreses del sector i mira de ressuscitar la qüestió de tant en tant. Per una altra banda, el president del govern espanyol, José Luís Rodríguez Zapatero, ha dit més d'una vegada que l'estat "ha de mantenir una política raonable, progressiva, de reducció de l'energia nuclear".

Ara bé, segons els experts, ja no hi ha una veritable moratòria nuclear a l'estat espanyol, per la qual cosa qualsevol empresa podria engegar una

La moratòria nuclear no existeix des de la llei elèctrica del 1997, però la construcció d'una central requereix una inversió tan intensa i una amortització tan llarga que cap empresa no s'hi atreueix si no té garanties de l'estat.

central. Marcel Coderch, enginyer de telecomunicacions, doctor pel MIT i vice-president de la Comissió del Mercat de les Telecomunicacions explica que "des del 1997, la llei elèctrica que va aprovar Josep Piqué diu que la generació es liberalitza, que es fixa un règim de competència i que hi ha llibertat d'establiment de generació. Si algú vol fer una nuclear, tindrà molts entrebancs, perquè haurà de trobar un

lloc i diners per a fer-la, però cap llei no en prohibeix la construcció".

Coderch afirma que, més enllà de les dificultats de seguretat i de les que impliquen els residus, la construcció de centrals nuclears no és rendible, perquè demana una inversió de capital molt intensa que només es recupera a molt llarg termini, observació en què coincideix l'economista Fabià Estapé. Això fa que hi haja poques empreses disposades a invertir-hi llevat que "l'estat els garanteixi la rendibilitat de les inversions", segons Coderch. És per això que la iniciativa privada sempre espera la complicitat de l'estat.

Per a Coderch, les centrals nuclears són un mal negoci que acaben pagant tots els ciutadans. Explica que la moratòria nuclear no va ser més que una sortida per la situació de fallida que amenaçava les companyies elèctriques el 1983: "Quan Felipe González va guanyar les eleccions el 1982, se li van presentar els quatre propietaris de les elèctriques i li van dir que es trobaven en una situació precària. Havien demanat crèdits per fer les nuclears, la pesseta havia baixat respecte al dòlar i les taxes d'interès havien pujat d'un 17%, mentre que l'augment del consum energètic no era el previst. Com que els crèdits eren garantits per l'estat, les elèctriques podien declarar-se en fallida o cercar una solució. La moratòria, en realitat, ha consistit a pagar les inversions fallides de les nuclears a raó d'un 3,45% del rebut de la llum durant 25 anys, des del 1983 fins a aquest any 2008, que s'acaba.

Però la factura de les nuclears, en bona part, es va tornar a pagar a partir del 1997. Les elèctriques han rebut, en deu anys, més d'1,7 bilions de les antigues pessetes en concepte de "costos de transició a la competència". Segons Coderch, "a Espanya les elèctriques no compten els costos d'amortització de les inversions inicials perquè els els van pagar en allò que van anomenar costos de transició a la competència. Quan es va liberalitzar el mercat, les elèctriques van dir que portaven una motxilla molt grossa per amortitzar i els la van pagar Rato i Piqué: gairebé dos bilions de pessetes".

Redacció